

Bestuurlijk jaarverslag 2017 van de Koninklijke Vereniging van Organisten en Kerkmusici

Algemeen

U leest op dit moment het jaarverslag van 2017, het negende jaar van het bestaan van de vereniging. In 2017 konden we constateren dat de publicaties van de vereniging zoals altijd in een grote behoefte voorzagen. Er traden geen veranderingen op met betrekking tot het publicatiefonds. Voor de actualiteit kan men terecht op de nieuwssite www.orgelenkerkmuziek.nl. Diepgaande achtergrondinformatie aangaande het instrument orgel biedt ons maandblad Het Orgel en het blad Muziek en Liturgie doet dat met betrekking tot de kerkmuziek. In Nota Bene vindt men het nieuws van en uit de afdelingen en de zomeragenda geeft een opsomming van de vele orgelconcerten in Nederland. De KVOKwebsite(s) complementeren de nieuwsvoorziening. Deze formule geeft verscheidenheid in verbondenheid. Er is veel zogenaamde 'cross-over'. Toch heeft het bestuur in 2017 zich de vraag gesteld of deze formule alle leden aanspreekt. Het bestuur heeft op de ALV over de beantwoording van die vraag initiatieven ontwikkeld. Het voorstel dat daar werd voorgesteld bouwde voort op het in 2014 verschenen rapport *Kansen bij Krimp* waarin de kansen en bedreigingen in de toekomst voor onze vereniging staan beschreven.

Bestuur

Bij de aanvang van het verenigingsjaar 2017 bestond het bestuur uit Henk Eijsenga (voorzitter), Hans Beek (secretaris), Cor Rooijackers (penningmeester), Peter van der Zwaag, Jack Gardeniers, Rien Verwijs en Bert den Hertog. De voorzitter Henk Eijsenga werd voor een tweede termijn herkozen.

Het bestuur vergaderde in 2017 zes keer, voorts was er contact met de redactie en met de zustervereniging VGK. Ook werden diverse contacten onderhouden met andere verenigingen en organisaties op het gebied van kerkmuziek. Naast de officiële vergaderingen kwam het DB wanneer nodig bijeen of had anderszins overleg. Ook werden frequent via de e-mail contacten onderhouden.

Het bestuur constateerde dat de bedrijfsmatige processen goed verliepen. Op 11 februari kwamen bestuursvertegenwoordigers van de afdelingen bijeen in Harderwijk. Het doel was de afstand tussen de vergadergremia te verkleinen en de communicatie te bevorderen. Op deze vergadering stonden de volgende agendapunten ter bespreking voor: Stand van zaken in de afdelingen, Ontwikkelingen ledenbestand en aanpassing per 1-1-2017, Verenigingspublicaties (presentatie nieuwe opzet), Themagroepen, Ervaringen inzake relatie organisten en werkgever(s), Andere actuele zaken. Het hoofdbestuur presenteerde onder het motto een vereniging, een uitstraling een plan van herschikking van onze publicaties. Uit de discussie kwamen waardevolle opvattingen, ideeën en suggesties. Ook een aantal zaken waar met name de afdelingen in de praktijk tegen aanlopen kwamen aan de orde.

Verenigingsactiviteiten

Muziek en Liturgie/Het Orgel/Nota Bene/Internetpagina/Facebook/Nieuwssite/Zomeragenda Jan Smelik en Peter Ouwerkerk waren als hoofdredacteur eindverantwoordelijk voor de inhoud van de bladen. Muziek en Liturgie en Het Orgel behielden hun eigen identiteit en inhoudelijk waren beide tijdschriften van een goed tot uitstekend niveau. De redactieteams, die in de loop van 2017 een enkele kleine wijziging in de samenstelling ondergingen, ondersteunden de hoofdredacteurs in hun redactiewerk. De vier websites die de vereniging beheert, voorzagen in de behoefte aan actuele informatie en zogenaamde naslaginformatie. Ook stond op de website alle afdelingsinformatie. De websites hadden hun eigen kleur: de KVOK-site voor algemeen verenigingsnieuws en -informatie, de nieuwssite www.orgelenkerkmuziek.nl voor het actuele orgel- en kerkmuzieknieuws en het nieuws van de bladen en het redactienieuws op de sites van de beide bladen. Geert Jan Pottjewijd trad op als webredacteur. Ook was de KVOK op Facebook actief en kende vele volgers. De index op de bladen voorzag in een grote behoefte en werd vaak geraadpleegd.

De muziekcommissie die jarenlang actief is geweest, beëindigde haar werkzaamheden en haar taken werden overgenomen door de redactie van Muziek en Liturgie. Ook het beleid aangaande de muziekbijdragen onderging een verandering. De nadruk komt te liggen op goede en praktische

gebruiksmuziek die qua moeilijkheidsgraad voor zoveel mogelijk leden te gebruiken is en aandacht voor verschillende soorten van begeleiding en de verschillende genres van de liederen. Dat leverde 2017 weer een aantrekkelijk en rijk aanbod aan nieuwe kerkmuziek op dat in Muziek en Liturgie werd gepresenteerd en na een jaar op de website wordt geplaatst. In de meeste gevallen werd de componist van de muziekbijdrage nader in het blad voorgesteld en met uitleg over zijn of haar muziekpraktijk. Het bestuur nam het besluit om advertenties van producenten van elektronische en digitale orgels toe te staan. De snelle veranderingen op het gebied van techniek en elektronica bieden nieuwe kansen en mogelijkheden voor met name studie aan huis. Dat kan alleen maar bevorderlijk werken. Bovendien wordt op deze manier ook de belangstelling voor de kerkorgels vergroot. Het bestuur bevordert niet het gebruik van de elektronica in kerken. Ook nam het bestuur het besluit om bij vacatures niet meer de vermelding van de toepassing van de Generale Regeling op te nemen.

Afdelingswerk

De afdelingen hadden over het algemeen een goed jaar. Er zijn veel aantrekkelijke activiteiten georganiseerd, maar de opkomst van de leden blijft onvoorspelbaar. Ondanks de oproepen via de mail en op Facebook is de aanwezigheid van de leden erg wisselend. Ook was er in afdelingsverband samenwerking met andere afdelingen en organisaties die zich met kerkmuziek bezighouden. Geregeld werd een professional ingehuurd. Enkele activiteiten van Zuid-Holland Zuid en Noord en Utrecht trokken veel aandacht en bezoekers en de wisselwerking met de berichtgeving in de bladen bevorderde dat proces aanzienlijk. Het minisymposium met als onderwerp Nieuwe ontwikkelingen in de orgelbouw georganiseerd door Zuid-Holland Noord, trok veel aandacht. Het 'jeugdabonnement' dat gecombineerd is met het aloude studentenreglement functioneert naar behoren: jonge leden en muziekstudenten kunnen onder gunstige voorwaarden lid van de KVOK worden. Inzake de activiteiten van de districten wordt verwezen naar de betreffende jaarverslagen, die op de website zullen worden gepubliceerd.

Enkele themanummers van zowel M&L als Het Orgel trokken de aandacht

Beleidsplan

Op de ALV van 2017 werd een herzien en herijkt beleidsplan 2017-2022 gepresenteerd en vastgesteld. Het uitgangspunt van dit beleidsplan en daarmee de missie van de organisatie werd enigszins aangepast en luidt nu: *De KVOK is voor het Nederlandse taalgebied de toonaangevende organisatie op het gebied van orgelcultuur en kerkmuziek, die kennis bundelt en uitdraagt en mensen mobiliseert.*

In het beleidsplan staan de volgende speerpunten voor de komende jaren genoemd: Professionals; Themagroepen; Landelijke en regionale activiteiten; Werkgroep jonge organisten en 'professionals'; Rechtspositie en belangenbehartiging.

Predikaat Koninklijk

Het predikaat Koninklijk werd door de Burgemeester van Den Haag, na een gedegen onderzoek, in 2017 voor 25 jaar bestendigd.

Contacten met derden

De contacten met derden verliepen voornamelijk via het Huis voor de Kerkmuziek die in 2017 met elan van start ging. Het Huis voor de Kerkmuziek bundelt de krachten en belangen van al degenen die zich inzetten voor de kerkmuziek en op die manier is de uitstraling naar buiten groter. De deelnemers aan het huis kunnen elkaar aanvullen en versterken en uiteraard van elkaar leren. Het bestuur is vertegenwoordigd geweest of heeft betrokkenheid getoond bij belangrijke gebeurtenissen in de orgelwereld, zoals manifestaties, ingebruiknemingen, jubilea, etcetera. Verder heeft de KVOK contacten onderhouden met kerken, andere instanties en diverse personen. De vereniging wordt met regelmaat bevraagd over zaken van rechtspositionele aard en krijgt vragen van leden en kerkenraden inzake de kerkmuzikale invulling van diensten of over sollicitatieprocedures. Een actueel punt in 2017 was de constatering dat veel kerken overgaan tot het vragen van behoorlijke huurprijzen voor het gebruik van de kerk en de accommodaties. Het is niet meer zo dat de organist of het orgel als vanzelfsprekend deel uitmaakt van het kerkelijk gebeuren en de afdelingen van de KVOK daarin meeliften. De uitnodigingen voor jubilea van leden worden doorgegeven aan de afdelingen die daarbij acte de présence geven.

Algemene Ledenvergadering 2017

De Algemene Ledenvergadering (ALV) had plaats op 10 juni 2017 in Den Haag (Kloosterkerk, Lange Voorhout 4, 2514 ED Den Haag) Het belangrijkste onderwerp was de toekomst van de bladen. Het bestuur lanceerde een idee om de twee bladen Het Orgel en Muziek en Liturgie samen te voegen tot een blad dat 10 x per jaar zou verschijnen. De visie achter het idee is één vereniging één uitstraling en kruisbestuiving van de hoofdthema's van de vereniging: kerkmuziek en het instrument (kerk)orgel. Na de presentatie kregen de hoofdredacteuren de gelegenheid hun visie aan de vergadering te presenteren. Vervolgens discussieerden de leden over het voorstel. Alle opmerkingen die tijdens de ALV naar voren werden gebracht, heeft het bestuur in haar verdere besluitvorming meegenomen. Henk Eijsenga was aftredend maar stelde zich herkiesbaar en de ledenvergadering koos hem unaniem als voorzitter van de KVOK in tweede termijn.

Het muzikale gedeelte was voor wat betreft de kloosterkerk in handen van de organist van de kerk Geerten van de Wetering. Hij speelde werken van Johann Nepomuk David, Johann Sebastian Bach, Albert de Klerk, Anthon van der Horst en Hendrik Andriessen. Hij speelde ook in het middaggebed waar David de Jong de voorganger/cantor was. Na de verhuizing naar de Elandstraatkerk deed Bert den Hertog ons versted staan door achter een Johannes speeltafel plaats te nemen maar vandaar uit wel het prachtige Franssen orgel in de kerk tot klinken te brengen. De Franse organist Jean-Baptiste Monnot, speelde daarna in een fraai concert werken van Charles-Marie Widor, César Franck, Louis Vierne en afsluitend Marcel Dupré.

Personalia

De ledenadministrateur Harco Clevering verzorgde de ledenadministratie. In aparte bijlagen vindt u de gegevens over leden die gedurende het verenigingsjaar zijn overleden, over jubilarissen en over het totale verloop van het ledental.

Leden- en abonnementenbestand

Uit de cijfers blijkt dat op 31 december 2016 183 donateurs en 1666 leden. (totaal 1849) waren aangemeld. Na het afvoeren van diverse opzeggingen was op 1 januari 2017 de stand 132 donateurs en 1650 leden. (totaal 1782) Op 31 december 2017 was de stand 135 donateurs en 1648 leden. (totaal 1783) Ook eind 2017 zet de daling van het ledental door want op 1 januari 2017 was het ledental, na de verwerking van de opzeggingen, 1610 leden en 125 abonnees (totaal 1736). Per 31 december 2017 kende de KVOK drie leden van verdienste, te weten Piet Kee, Rein van de Kluit en Kees Hoeksma. De twee laatst genoemden zijn tevens erevoorzitter van de vereniging.

Vooruitkijken

In 2018 zal de vereniging doorgaan met het gevoerde beleid zoals opgenomen in het beleidsplan 2017-2022. Extra aandacht is er voor de ontwikkeling van de themagroepen. Ook het dalende ledenaantal heeft de speciale aandacht van het bestuur. Tenslotte beziet het bestuur de toepassing en gebruik van de digitale mogelijkheden van en voor de vereniging.

Ten slotte

Het bestuur ziet terug op een goed verlopen negende verenigingsjaar. De digitale mogelijkheden worden benut maar het afdelingswerk blijft overeind en vervult een belangrijke functie. Het contact van en voor de leden, het uitwisselen van ervaringen, opdoen van nieuwe contacten en inzichten zijn en blijven een belangrijk onderdeel van de vereniging. De samenwerking met andere aanpalende organisaties wordt nadrukkelijk gezocht en zoals het zich laat aanzien gevonden. De plaats van de vereniging in het gevarieerde landschap van de orgel- en kerkmuziek wordt gezocht en bepaald en de bladen vullen hier hun belangrijke voortrekkersrol en platformfunctie in. De hele maatschappij en ook de culturele en kerkelijke wereld zijn sterk in beweging en de KVOK zal hierbij betrokken zijn en haar rol en plaats daarin steeds weer overwegen, bepalen en uitdragen.

Zuidhorn, februari 2018

Hans Beek, secretaris